

De potentie van het nieuwe centrum

een verkenning van een mogelijke ontwikkeling van 124 ha. in het nieuwe centrum van Breda

Leeswijzer

Het werken aan vestigingsmilieus

In *De potentie van het nieuwe centrum* wordt gebiedsontwikkeling benaderd aan de hand van vestigingsmilieus.

De vestigingsmilieus (V) zijn gebaseerd op identiteit (I) en programma (P). Deze aanpak wordt samengevat in een formule: $I + P = V$.

De werkwijze $I + P = V$ wordt hierin toegelicht en maakt deel uit van de Omgevingsvisie Breda, Sterk en Veerkrachtig.

De potentie van het nieuwe centrum van Breda

De potentie van het nieuwe centrum is een verkenning van gebiedsontwikkelingen zoals die in het voorjaar van 2020 in het nieuwe centrum van Breda worden voorzien.

Het verkent deze ontwikkelingen in gezamenlijkheid en plaatst deze ten opzichte van elkaar. Zo maakt het inzichtelijk waarop de programmatische en ruimtelijke opgaven die in de omgevingsvisie zijn opgenomen zijn gebaseerd. De opgenomen visualisaties zijn geen ontwerpen maar een typering van het mogelijk vestigingsmilieu.

Een bouwsteen voor de omgevingsvisie

De potentie van het nieuwe centrum is het resultaat van de QuickScan Centrum die als bouwsteen voor de *Omgevingsvisie Breda, Sterk en Veerkrachtig* in het voorjaar van 2020 is uitgevoerd.

Inhoud

	<i>paginanr.</i>
1. De potentie van Breda	2
2. Vestigingsmilieu als methodiek	4
3. Het nieuwe centrum verkend	8
4. Achtergrond informatie	22

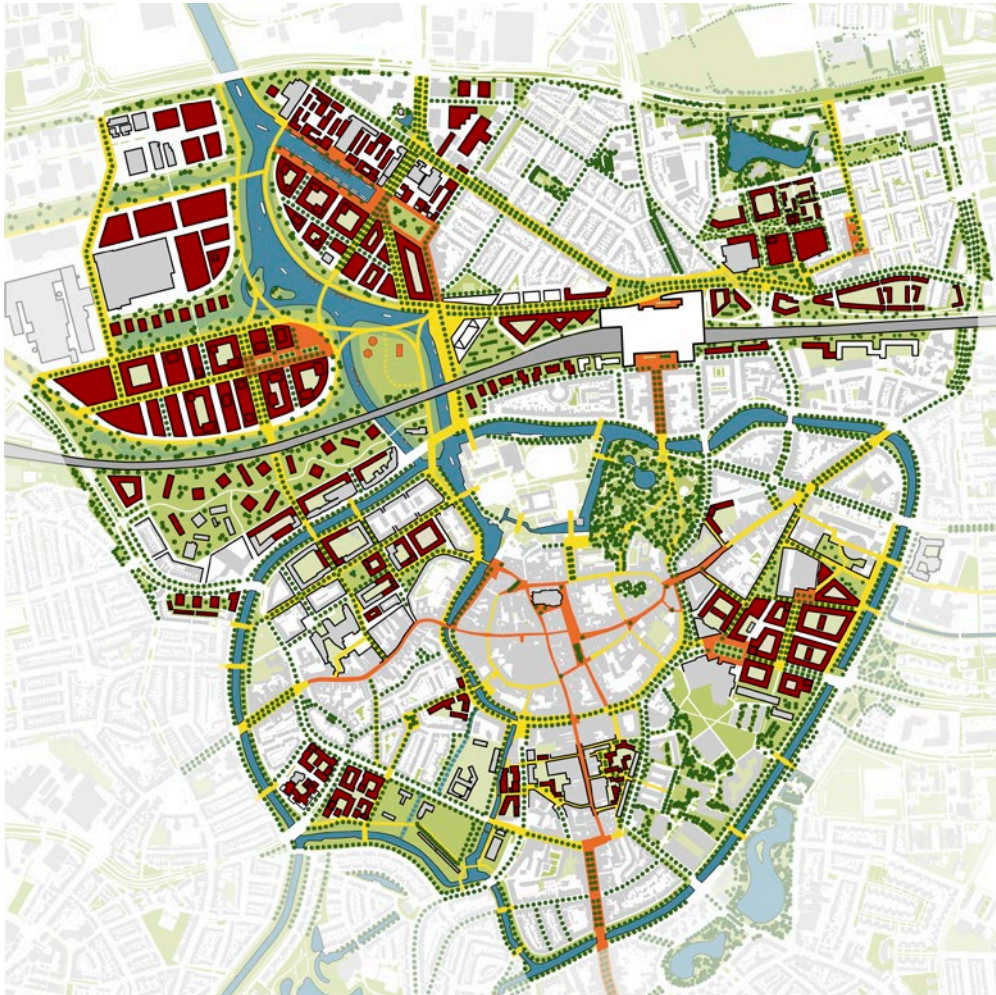
1. De potentie van Breda

Breda bevindt zich in een bijzondere positie. We zijn onderdeel van een heel sterke regio (de regio Breda - Tilburg is de 6^e economie van Nederland). We zijn een van de vijf Nederlandse steden met een hsl-station. En Breda is de enige van deze vijf steden waar rondom dat station 124 hectare terrein beschikbaar is voor transformatie. Aansluitend op de prioriteiten van de Nationale Omgevingsvisie zetten we daarom sterk in op ontwikkelingen in het nieuwe centrum.

Om de potentie van onze (inter)nationale bereikbaarheid volop te benutten zijn de ontwikkellocaties in het nieuwe centrum van Breda in samenhang verkend. Het doel is, met de ontwikkelingen in het nieuwe centrum, Breda aantrekkelijker te maken en zo ook het regionaal economische profiel te versterken. Hiervoor verkent *de potentie van het nieuwe centrum* per gebied een gebiedseigen vestigingsmilieu. Dit vestigingsmilieu toont de potentie van de ontwikkellocatie door zich te uit te spreken over de identiteit en de potentiële mix van wonen, werken en voorzieningen en te verkennen hoe stedelijk de locatie zou kunnen worden ontwikkeld.

De potentie van het nieuwe centrum laat zien hoe we in het nieuwe centrum van Breda de opgaven benutten om meer dan 10.000 woningen toe te voegen, ruimte te bieden voor duizenden extra banen én ruimte te geven voor zowel lokale als bovenlokale voorzieningen. En dat doen we door de aanwezigheid van het hsl-station te benutten, de bereikbaarheid met het Hoogwaardig Openbaar Vervoer (HOV) te vergroten (van het voormalige CSM-terrein en Nassau-Wallon) en het netwerk voor fietsers en voetgangers uit te breiden (onder het spoor door en over het water). We houden de bereikbaarheid per auto op niveau (onder andere door ingrepen in de noordelijke rondweg). En bij al deze ontwikkelingen houden we vast aan de Bredase traditie waarin bouwen aan stad verbonden is met bouwen aan het landschap.

De potentie van het nieuwe centrum verkent de potentie van het nieuwe Bredase centrum. Door de 124 hectare te ontwikkelen terrein in het nieuwe centrum ruimtelijk, programmatisch en in samenhang te verkennen biedt *de potentie van het nieuwe centrum* inzicht in en richting aan het nieuwe centrum van Breda en de opgaven daarin. Het laat zien hoe met hoogstedelijke ontwikkelingen de concurrentiekracht én attractiviteit van Breda vergroot wordt. Het verbeeld door de combinatie van gebiedsidentiteiten, programmamix en de verbindingen tussen de gebieden de potentie van een attractief centrum. Een hoogstedelijk woon-, werk- en vrije tijdsmilieu voor sterkere en gezondere stad en regio.

2. Vestigingsmilieu als methodiek

I + P = V

I + P = V is de afkorting van *Identiteit + Programma = Vestigingsmilieu* en de naam van de methodiek om vestigingsmilieus bij gebiedsontwikkelingen in te zetten. Kort gesteld positioneren vestigingsmilieus de gebiedsopgaven op basis van identiteit en programma.

Door te werken met vestigingsmilieus wordt in de aanvangsfase van gebiedsontwikkelingen richting gegeven aan de gebiedsontwikkelingen én gestuurd op stedelijke meerwaarde. Zo:

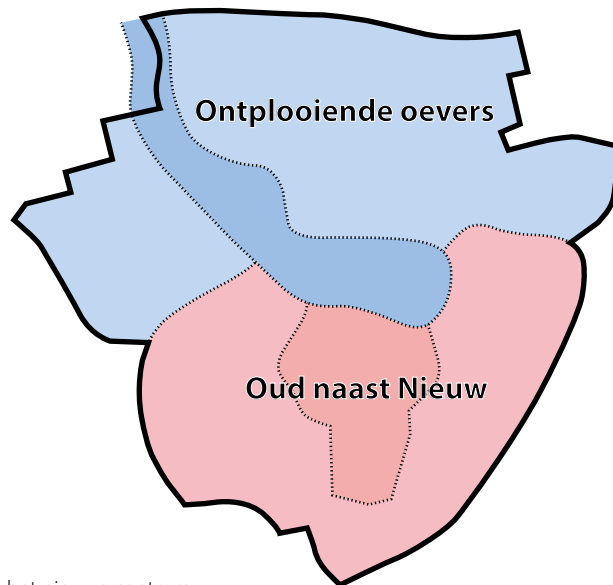
- wordt de attractiviteit van Breda vergroot door diversiteit;
- wordt ontwikkeld gericht op identiteit;
- worden hoogstedelijke ambitie gerealiseerd;
- wordt de potentie van Breda benut.

De methodiek combineert:

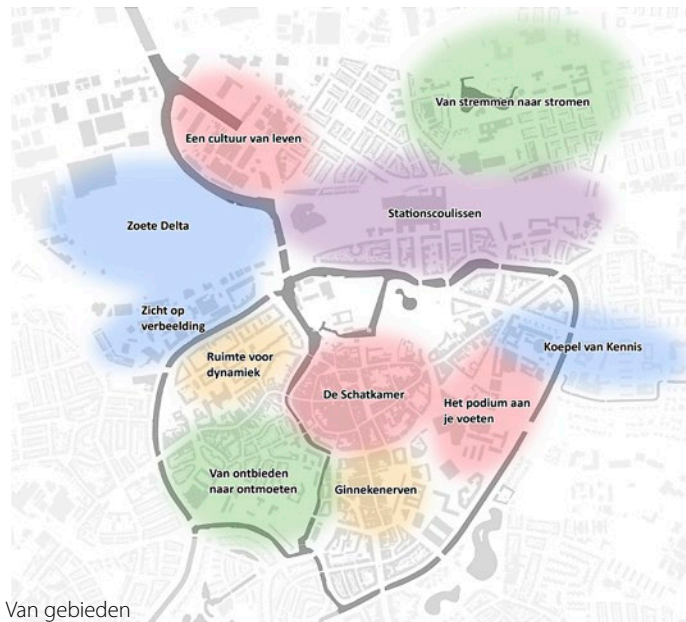
- gebiedsidentiteiten en programmamix,
- het stedelijk afwegen en verbinden van de opgaven en
- een ruimtelijke verkenning hiervan in modellen en referenties.

Ontwerpend onderzoek maakt een onlosmakelijk deel uit van het proces. Het ontwerpend onderzoek biedt onder andere inzicht in de mogelijkheden en consequenties van de mix aan programma en het realiseren van hogere of lagere dichtheden. Dit onderzoek combineert verkennend ruimtelijk ontwerp voor het gebied met referentiestudies en zorgt onder andere voor het verbeelden van het vestigingsmilieu aan de hand van ruimtelijke modellen en referenties.

Het resultaat is programmatisch en kwalitatief inzicht in de potentie van het gebied. Dit inzicht is van betekenis voor de ontwikkeling van het gebied zelf, de gebieden onderling en voor de ontwikkeling van Breda als geheel.

In het nieuwe centrum

Van gebieden

Identiteit

Identiteit combineert het karakter en de historie van de plek met de wensen en ambities voor het nieuwe gebruik. Het combineert de zichtbare (gebouwen, landschap) en de onzichtbare (verhalen over verleden en toekomst) omgeving met de toekomstige betekenis en het gebruik. Identiteit wordt opgevat als iets dat niet statisch en historiserend is, maar toekomst gericht en het resultaat van debat.

In het nieuwe centrum

In het nieuwe centrum onderscheiden we twee hoofd identiteiten:

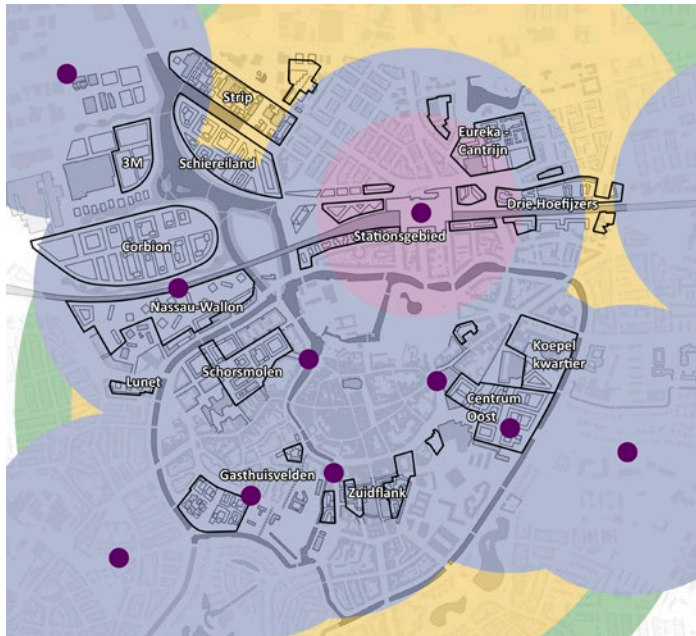
- *Oud naast Nieuw*: Binnen de singels, rondom het historische stadshart, zetten we in op ontwikkelen die "opgaan" in de historische omgeving door te werken met stedenbouwkundige opzet van plannen en schaal en vormentaal van gebouwen die de klassieke stad versterkt.
- *Ontplooïende oevers*: Aan de taluds van het spoor en de oevers van de rivier de Mark bieden we ruimte voor het ontplooiën van een nieuwe stad. We bieden ruimte voor hedendaagse stedenbouwkundige opzet en hedendaagse vormgeving en schaal van gebouwen. Zo vernieuwt Breda.

Van gebieden

Voor elk ontwikkelgebied wordt een identiteit bepaald die gebaseerd is op de historische en bestaande kenmerken van het gebied en de toekomstige betekenis van het gebied. De identiteit moet van waarde zijn het gebied zelf en bijdragen aan de attractiviteit en diversiteit van Breda.

Bij de verkenningen is uitgegaan van de identiteiten zoals die in de figuur hiernaast zijn weergegeven.

- halte openbaar vervoer ●
- Gemengd Zakendistrict ■
- Innovatiedistrict ■
- Metropolitaan Wonen ■
- Hoogstedelijk Wonen ■

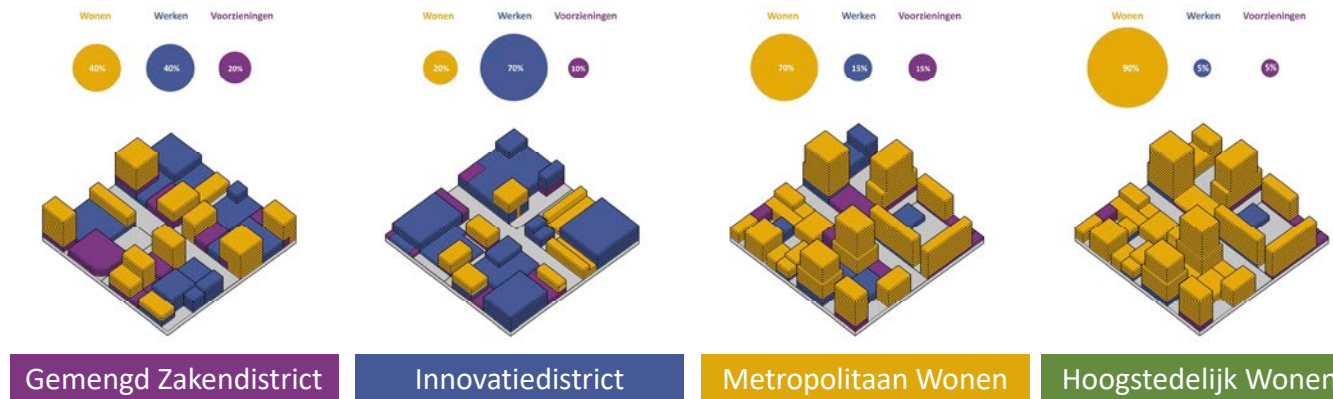

Programma

Programma verkent de aanwezige, potentiële en gewenste functies en de aanwezige, potentiële en gewenste voorwaarden. Het gaat dus om mogelijkheden en condities die er zijn en die kunnen worden gecreëerd. Met zowel een functie in steek (welke functies, voor wie, in welke omvang etc.) als een voorwaarden in steek (de maatschappelijke condities, bereikbaarheid, voorzieningen etc.) en een blik die groter is dan het te ontwikkelen gebied zelf.

De potentie van gebieden

De hier getoonde kaart laat de programmatische potentie van het nieuwe centrum van Breda zien, hiervoor is gebruik gemaakt van de [Guiding Principles Metro Mix](#). De potentie is mede afhankelijk van de nabijheid van (internationaal) openbaar vervoer en een stadscentrum.

Gemengd Zakendistrict

Innovatiedistrict

Metropolitaan Wonen

Hoogstedelijk Wonen

- 5 minuten lopen (300m) van een centraal station met internationale trein

- Ten minste 1.000 mensen op loopafstand van elkaar (300 meter)
- < 10 minuten lopen vanaf een HOV-halte

- 5 minuten fietsen van een internationaal station
- 5 minuten fietsen van een grootstedelijke binnenstad

- 7 minuten fietsen van een internationaal station
- 7 minuten fietsen van een grootstedelijke binnenstad

De Breda-mix

In de [Guiding Principles Metro Mix](#) is de bereikbaarheidspotentie gekoppeld aan drie metro mix profielen, bestaande uit wisselende verhoudingen tussen wonen, werken en voorzieningen. In de erkenning voor het nieuwe centrum is daaraan een vierde profiel toegevoegd: het Hoogstedelijk Wonen. Dit om te komen tot een ontwikkelpotentie voor het nieuwe centrum met een aangename verdeling tussen wonen, werken en voorzieningen.

Bouwen aan stad en landschap

Het ontwikkelen van onderscheidende vestigingsmilieus moet samengaan met het realiseren van een samenhangend, nieuw centrum. Een centrum dat verbonden is. Waar voorzieningen nabij zijn. Waar je doorheen kunt bewegen. Daarom gaat bouwen aan de stad gelijk op met bouwen aan het landschap. Een landschap dat, als voegen, de vestigingsmilieus verbindt.

Landschap

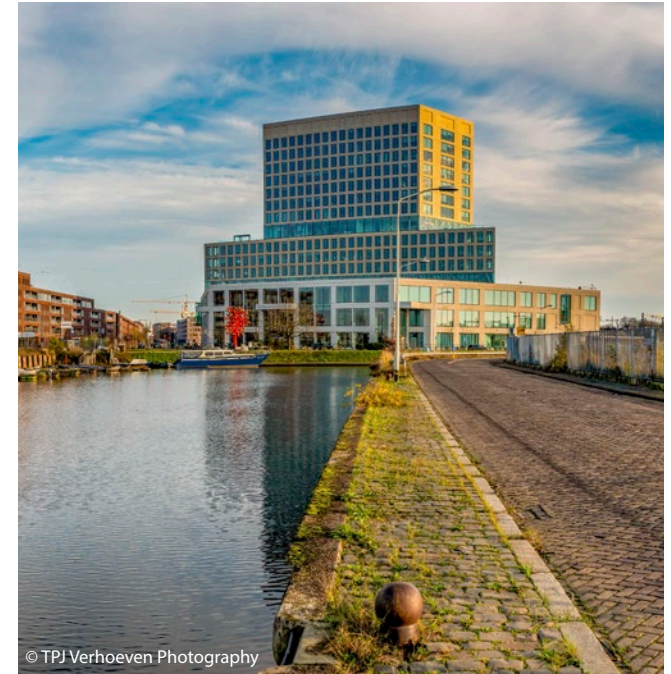
- Het landschap draagt bij aan het groene Breda.
- Het landschap in het nieuwe centrum draagt bij aan het realiseren van het Natuurnetwerk Brabant.

© Andy van Tilborg, BUAS

Openbare ruimte

- De openbare ruimte draagt bij aan het gastvrije Breda.
- De centrale gedachte voor de openbare ruimte in het nieuwe centrum is "lekker te voet". Daarom zetten we in een fijnmazig netwerk van straten, bruggen en tunnels.

© TPJ Verhoeven Photography

Gebouwen

- Samen met de gebouwen zetten we in op een grenzeloos Breda waarin ruimte is om duurzaam en stijlvol te verdichten.
- Zo is je werk, het terras, het park, de winkel, je vrienden, de bus of de trein te voet te bereiken.

3. Het nieuwe centrum verkent

In dit deel ziet u de werking van de methodiek terug in een verkenning voor het nieuwe centrum van Breda. Deze verkenning vormt geen blauwdruk voor het nieuwe centrum of de gebiedsontwikkelingen hierin, maar geeft een programmatisch en kwalitatief inzicht in de potentie van het nieuwe centrum van Breda.

De keuzes en besluiten over de identiteit, de omvang en mix van het programma of de begrenzing van gebieden worden hier niet gemaakt. Dit deel biedt inzicht dat van betekenis is voor de ontwikkeling van de gebieden zelf, de gebieden onderling en de ontwikkeling van het nieuwe centrum in haar geheel. Zo wordt inzicht geboden op de potentie en richting gegeven aan de attractiviteit van het nieuwe centrum: een hoogstedelijk woon-, werk- en vrijetijdsmilieu.

Een centrum van formaat

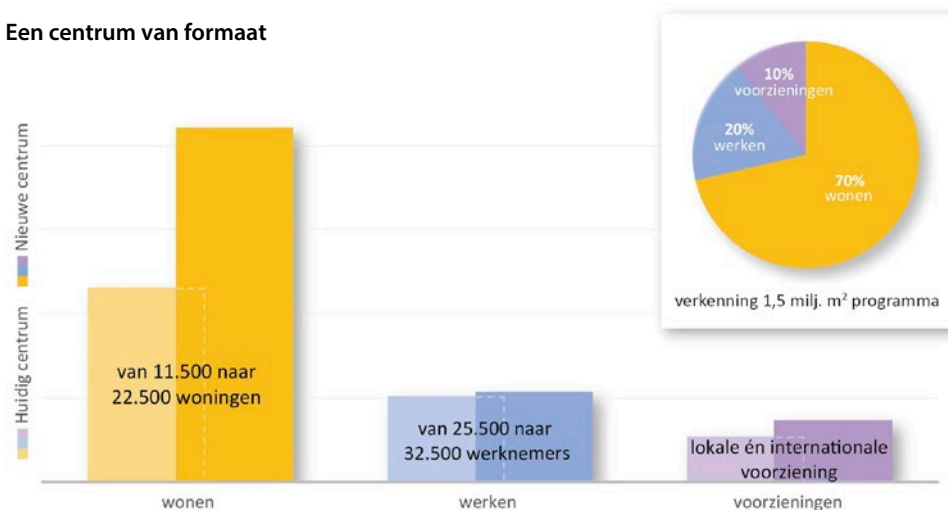
Voor de verkenning is per gebied een kansrijke identiteit en Breda-mix programma bepaald en gekoppeld aan ruimtelijke verkenningen waarmee onder andere de effecten van de verkende dichtheid inzichtelijk worden.

In de verkenning heeft de programmatische potentie van het nieuwe centrum, de verschillen in identiteiten tussen gebieden, de ligging van het gebied in het nieuwe centrum en de behoefte aan een attractief, divers centrum een rol gespeeld.

De verkenning toont de potentie voor 10.000 woningen, 7.000 banen en een breed spectrum aan voorzieningen.

Het resultaat is een mogelijk toekomstbeeld van een attractief centrum van formaat. Dit wordt geïllustreerd aan de hand van referentiebeelden en tekeningen. Deze tekeningen zijn geen ontwerpen maar een typering van een mogelijk vestigingsmilieu.

Een centrum van formaat

Gebiedsidentiteiten

De Breda-mix

- Gemengd Zakendistrict
- Innovatiedistrict
- Metropolitain Wonen
- Hoogstedelijk Wonen

Van een centrum waar in 2020 21.250 mensen wonen en 25.500 mensen werken ...

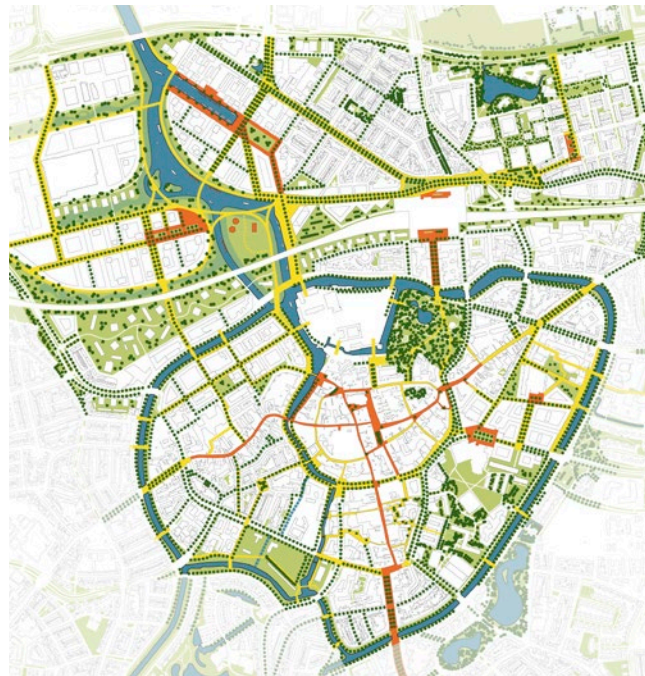

... naar en nieuwe centrum waar in 2040 43.000 mensen wonen en 32.500 mensen werken.

Landschap

- Het landschap draagt bij aan het groene Breda.
- Het landschap in het nieuwe centrum draagt bij aan het realiseren van het Natuurnetwerk Brabant.
- Het landschap van het nieuwe centrum vormt een verbonden weefsel van pleinen, hoven, lanen, parken en waterlopen.

Openbare ruimte

- De openbare ruimte draagt bij aan het gastvrije Breda.
- De centrale gedachte voor de openbare ruimte in het nieuwe centrum is "lekker te voet". Daarom zetten we in een fijnmazig netwerk van straten, bruggen en tunnels.
- Hiervoor is behoefte aan extra bruggen over het water en een tunnel onder het spoor.

Gebouwen

- Samen met de gebouwen zetten we in op een grenzeloos Breda waarin ruimte is om duurzaam en stijlvol te verdichten.
- Zo is je werk, het terras, het park, de winkel, je vrienden, de bus of de trein te voet te bereiken.
- Zo is er in 2040 ruimte voor een nieuwe centrum waar 43.000 mensen wonen en 32.500 mensen werken.

© DELVA en WAX Architectural Visualisations
Buiksloterham, Amsterdam | StudioNinedots + DELVA

© Coophimmelb(l)au
National Art Museum, Beijing | Coophimmelb(l)au

't Zoet

Locatie

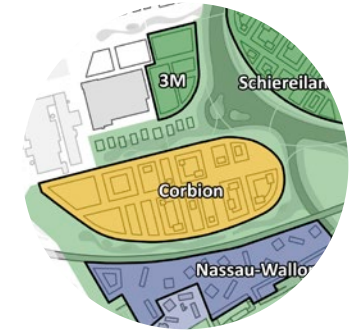
Voormalig CSM en 3M terrein

Identiteit

Zoete Delta

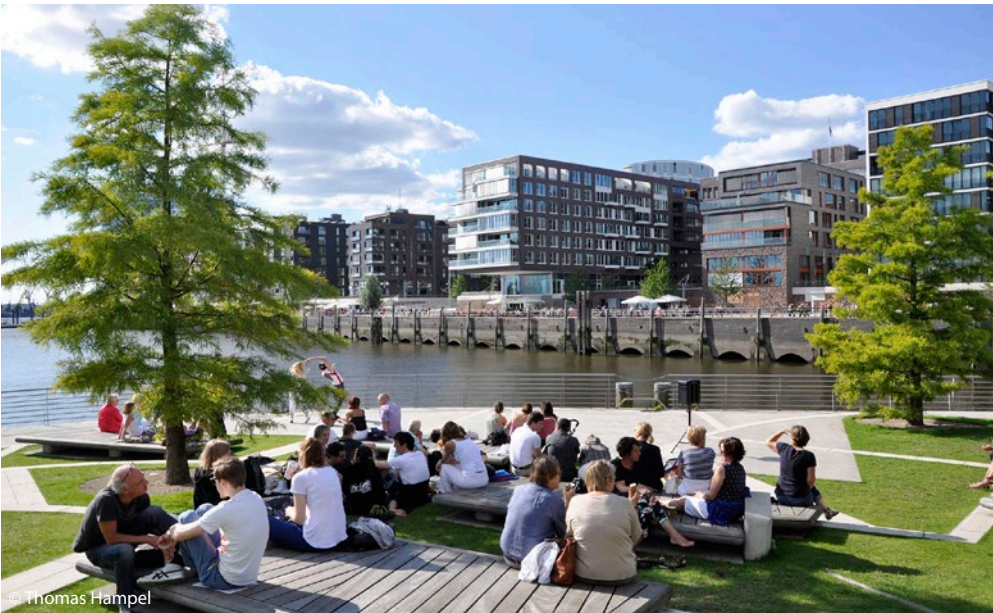
Breda-mix

Metropolaan wonen

Vestigingsmilieu

- Ontwerpen vanuit de landschappelijke conditie van een dynamisch, laaggelegen broeklandschap.
- Hoogstedelijk stadsdeel met wisselende dynamiek van wonen, werken en voorzieningen, van natuur en cultuur.
- Zoektocht naar mogelijkheden voor een nieuwe binnenstedelijke evenementenlocatie ter vervanging van het Chasséveld.

© Thomas Hampel
Hafencity, Hamburg | Benedetta Tagliabue – Miralles Tagliabue EMBT; KCAP

© Stadsarchief Breda
Zicht op de voormalige CSM fabriek vanaf de Mark

© Stadsarchief Breda
De bietencampagne

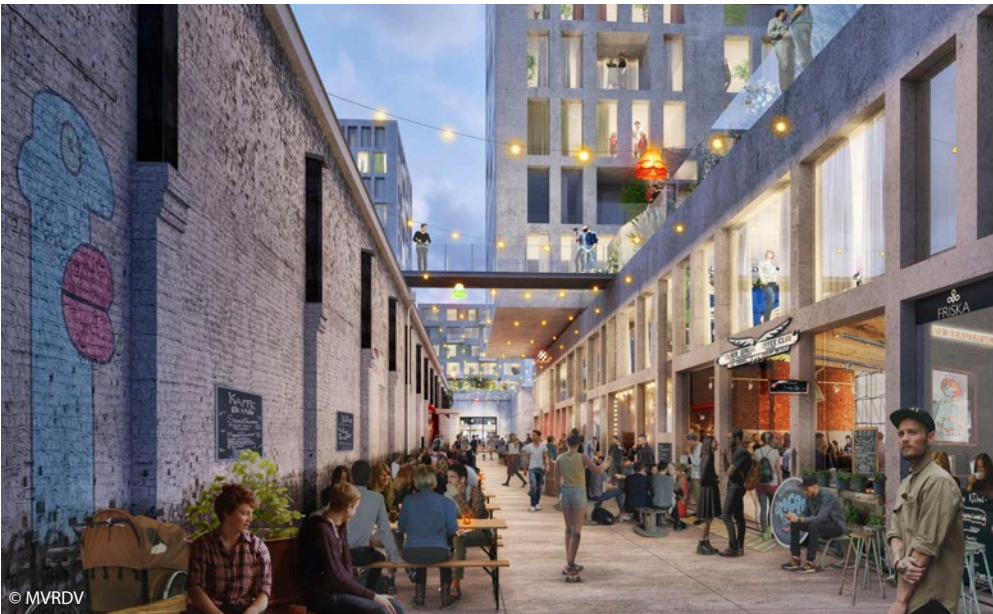

AENF visuals, studioblad
Toekomstbeeld Belcrumhaven

Skidmore, Owings & Merrill
Karlastaden, Goteborg | SOM

© MVRDV
Papiroeen, Kopenhagen | MVRDV

© Stadsarchief Breda
Een speelhuis voor de adel

© Stadsarchief Breda
Een florierende machinefabriek

Een cultuur van leven

Locatie

Strip en Schiereiland

Identiteit

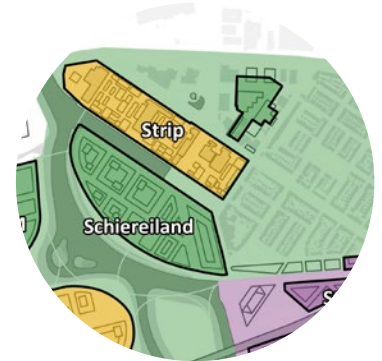
Een cultuur van leven

Breda-mix

Metropolaan wonen

Vestigingsmilieu

- Verleden van industriële stadshaven en koninklijke kaatsbaan.
- Wisselende dynamiek van wonen, werken en voorzieningen.
- Profielering stedelijke cultuur en natuur.

Station Breda | Koen van Velsen

Van Kessel Sport en Cultuurtechniek
Het spoorlandschap bij de rechtbank

Synchroon B.V.
5 Tracks, Breda | Powerhouse Company

IMQ_onlineconcepts
Brouwhuis Drie Hoefijzers

© Stadsarchief Breda
Van brouwketel naar café-restaurant

Stationscoulissen

Locatie

Stationsgebied en Drie Hoefijzers

Identiteit

Stationscoulissen

Breda-mix

Gemengd zakendistrict

Vestigingsmilieu

- Internationaal zaken centrum met bijpassende combinatie van functies
- Spoorlandschap als *railscape*: een hoogstedelijke omgeving met gebouwen dichtbij en georiënteerd op het spoor met een natuurinclusieve inrichting van gebouwen, buitenruimte en sporkunstwerken.

awg architecten

Weverstraat, Arnhem | awg architecten

De Vrije Kade, Amsterdam | heren 5 architecten

Van stremmen naar stromen

Locatie

Eureka - Faam

Identiteit

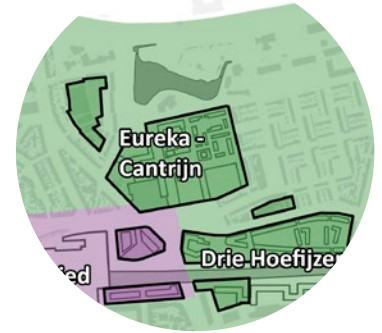
Van stremmen naar stromen

Breda-mix

Hogstedelijk wonen

Vestigingsmilieu

- Autoluwe buurt met routes naar de binnenstad, Hoge Vucht, Belcrum en Linie.
- De Faam fabriek als industrieel icoon.

© DELVA

Cobercokwartier | DELVA, StudioNinedots

Karakteristieke schoorsteen FAAM fabriek

© Stadsarchief Breda

Snoepjes maken in de FAAM fabriek

© DELVA en Proloog (3D Studio Prins)
Kavel N, Amsterdam | DELVA

Rendering: plomp
MO*TOWN Kavel 0 Sloterdijk | De Zwarte Hond

© Tengbom
Karlstaden, Goteborg | Tengbom

© Stadsarchief,Breda
Claudius Prinsenlaan, zichtlijn op de Grote Kerk

© robertaarts.nl
Chassétheater & Casino

Het podium aan je voeten

Locatie

Centrum-oost

Identiteit

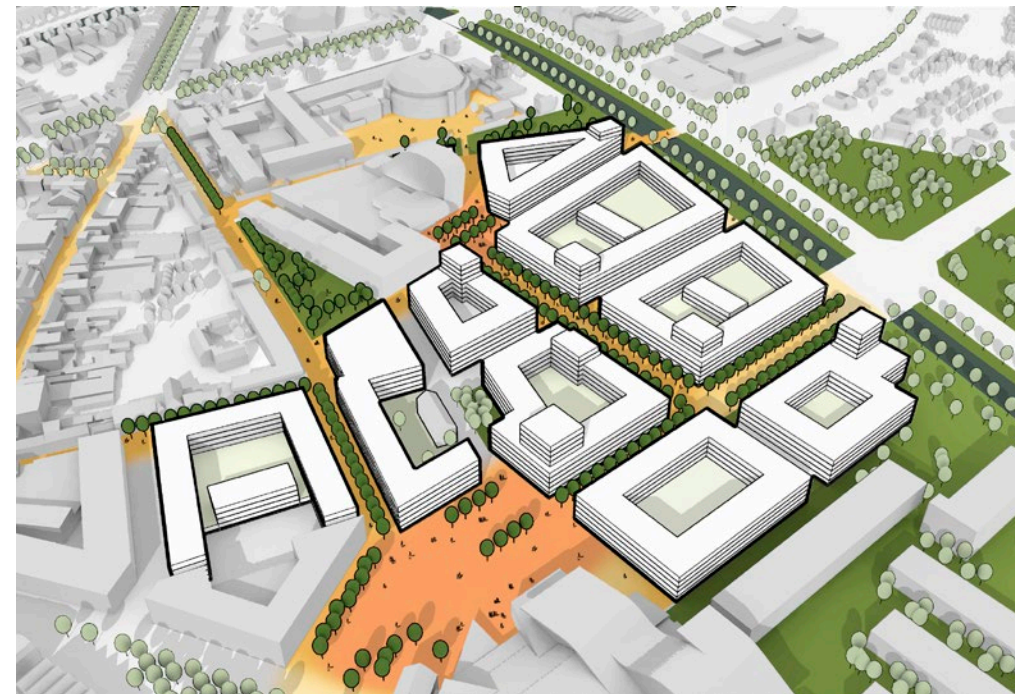
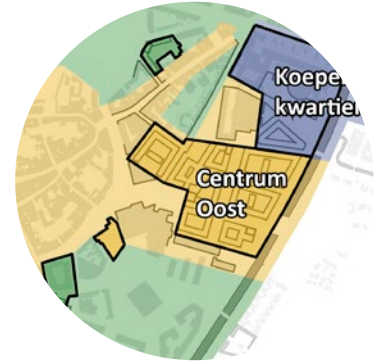
Het podium aan je voeten

Breda-mix

Metropolaan wonen

Vestigingsmilieu

- Versterking en vernieuwing stedelijk en regionaal hart van cultuur en leisure.
- Concentratie van cultuur en leisure rondom twee pleinen.
- Sterke verbindingen tussen Chasséveld, Koepel, singel en stadshart.
- Claudius Prinsenlaan vormgeven als boulevard en versmallen vanaf de Coulissen.

Koepelterrein vanaf Wilheminasingel

© Andy van Tilborg, BUAS
BUAS campus, Breda

© DELVA en Proloog (3D Studio Prins)
EKP Den Bosch | Delva, StudioNinedots

Alan Cuypers
Gevangenispoort, opsluiten

© Stadsarchief Breda
Rechtbank, rechtspreken

Koepel van kennis

Locatie

Koepelkwartier

Identiteit

Koepel van kennis

Breda-mix

Innovatiedistrict

Vestigingsmilieu

- Een plek voor iedereen toegankelijk, open en gastvrij.
- Iconische erfgoed en het besloten karakter als identiteitsdrager.
- Nieuwe functies voor Breda, met een internationale aantrekkingskracht.
- De dynamiek van de binnenstad wordt versterkt door publieke functies, routes en stedelijke functies.
- Het verschil tussen verdachte en veroordeelde is afleesbaar in een labyrintisch hoog stedelijk gebied aan de rechtbankzijde en een meer open gebied met het koepelgebouw aan de zijde van de gevangenisstorens.

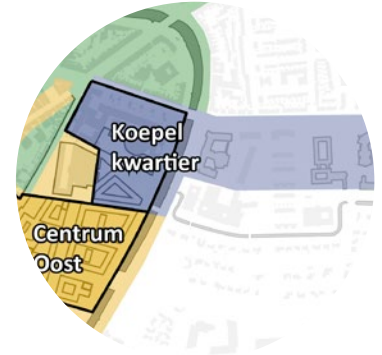

foto: Studio Hans Wilschut
Bartok, Arnhem | Barcode Architects

foto: rotsvast.nl
't Sas, Breda | BedauxdeBrouwer

foto: Harry Cock
Agaathof, Groningen | De Zwarte Hond

© Stadsarchief, Breda
Stadsboerderij op het Molsterrein, 1948

© Stadsarchief Breda
Akkerstraat, 1965

Ginnekenerven

Locatie

Zuidflank Binnenstad

Identiteit

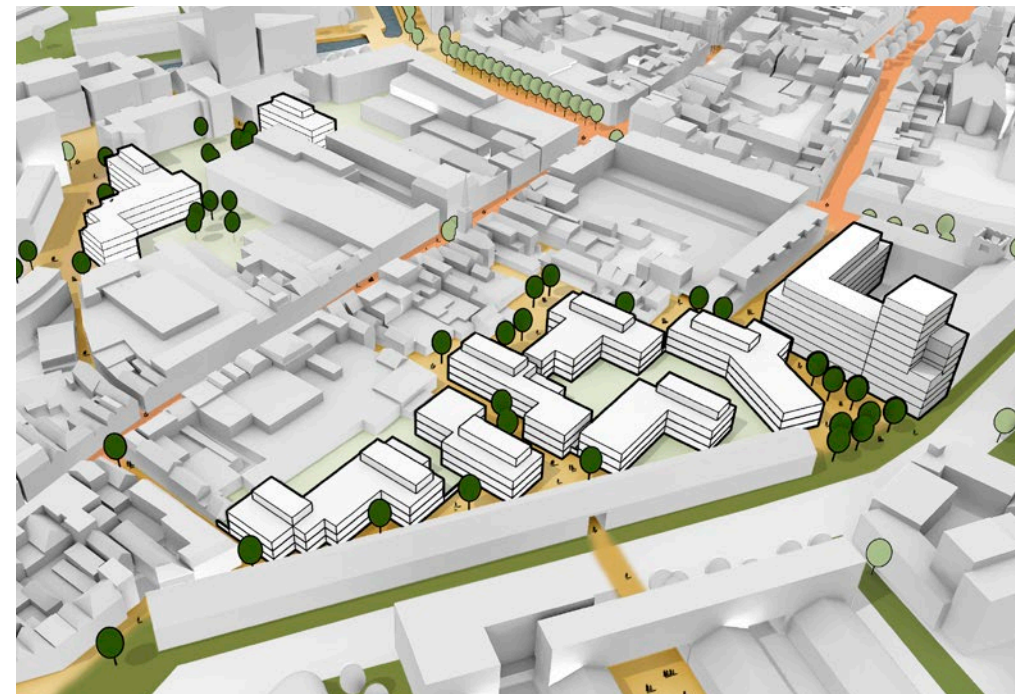
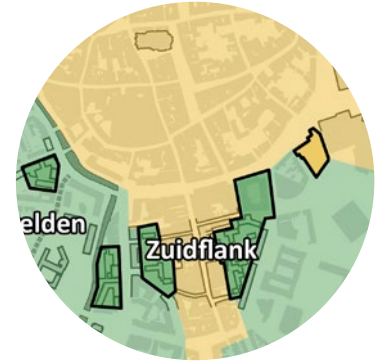
Ginnekenerven

Breda-mix

Hoogstedelijk wonen

Vestigingsmilieu

- Centrum stedelijk wonen in een dwaalmilieu.
- 'Low rise, high density': hoge dichtheid rondom hoven.
- Realiseren sterke verbindingen tussen Chassé Park en de Nieuwe Mark.

© KCAP Rinkkaai, Gent | KCAP, evr-Architecten, OMGEVING © Next architects Cartess, Utrecht | NEXT Architects

Van ontbieden naar ontmoeten

Locatie

Gasthuisvelden

Identiteit

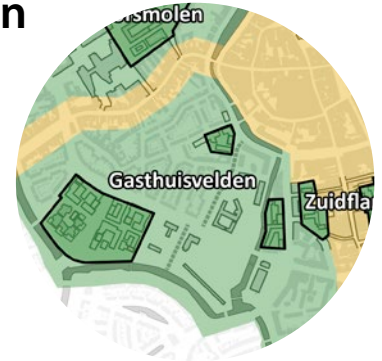
Van ontbieden naar ontmoeten

Breda-mix

Hoogstedelijk wonen

Vestigingsmilieu

- Gastvrije omgeving met ruimte voor een stadspark op Seelig-zuid.
- Nieuwe Mark als natuurinclusieve rivier door de binnenstad.
- Verbindingen leggen en maken tussen buurten en mensen.

© gemeente Breda De Nieuwe Mark in Seelig Park | gemeente Breda

© Stadsarchief Breda Lossen langs de Mark bij de Seeligkazerne

© Stadsarchief Breda Kadetten op de kazerne

© DELVA en WAX Architectural Visualisations

Hooge Steenen, Utrecht | DELVA

© City of Lille

Le Bois Habité, Euralille 2, Lille | Agence Ter

foto: Gerard van Beek

Gruno, Groningen | De Zwarte Hond

© Stadsarchief Breda

Middellaan, 1905

© Stadsarchief Breda

Nijverheidssingel, 1952

Ruimte voor dynamiek

Locatie

Schorsmolen

Identiteit

Ruimte voor dynamiek

Breda-mix

Hoogstedelijk wonen

Vestigingsmilieu

- Nieuwe waarden creëren met sterke, groene openbare ruimte.
- Nieuwe interpretatie van klassieke Middenlaan.
- Positie versterken door nieuwe en betere verbindingen tussen de Haagdijk en het CSM terrein.

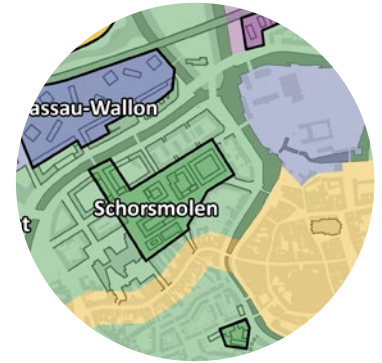

foto: Edwin Santhagens
Universiteit Leiden | Buro Sant en Co

foto: Bart van Overbeeke
Groene Loper

Zicht op verbeelding

Locatie

Nassau Wallon (Slingerweg e.o.)

Identiteit

Zicht op verbeelding

Breda-mix

Innovatiedistrict

Vestigingsmilieu

- Campus
- Hotspot voor Toegepaste Techniek en Creativiteit
- Wonen langs de Singel en op de Lunet locatie (voormalig winkelcentrum)

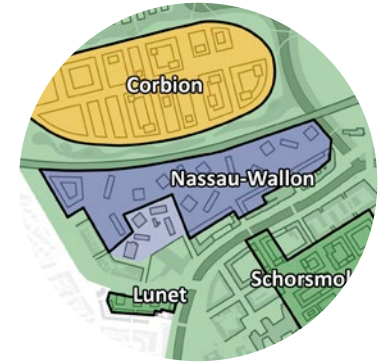

foto: Marcel van der Burg i.o.v. projectontwikkelaar RED Concepts
Triple-O campus, Breda

© Stadsarchief Breda
Brandweerkazerne en Blushuis, 1960

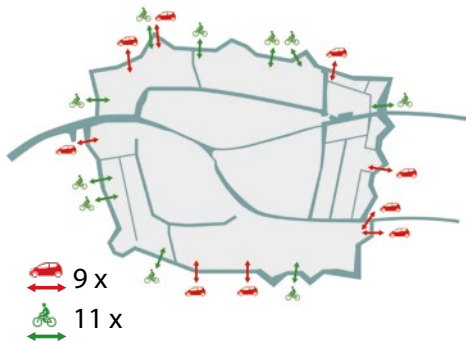
© Stadsarchief Breda
IJzergieterij de Etna aan de Tramsingel

4. Achtergrond informatie

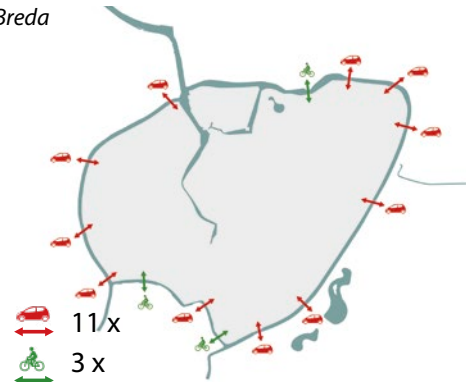
Referentiestudies

De singel Leiden

Omtrek singel: 5,8 km
Oppervlakte binnen singel: 1,8 km²
Inwoners: 123 per hectare

Breda

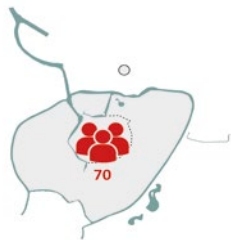

Omtrek singel: 5,35 km
Oppervlakte binnen singel: 1,8 km²
Inwoners: 70 per hectare

Voor het opstellen van *de potentie van het nieuwe centrum* is gebruik gemaakt van een aantal onderzoeken voor verstedelijking. Het gaat dan met name over:

- [Guiding Principles Metro Mix](#) van het College van Rijksadviseurs. Hierin geeft het College van Rijksadviseurs advies op de vraag van het REOS Uitvoeringsprogramma: Wat zijn de Guiding Principles voor het realiseren van aantrekkelijke hoogstedelijke woon- en werkmilieus?
- Het onderzoek naar de betekenis van landschap als vestigingsvoorwaarde van de vereniging Deltametropool. Het gaat dan bijvoorbeeld om publicaties zoals [SpotOn](#) waarin verkend wordt hoe Nederland zijn landschappen beter kan inzetten voor versterking van het economisch vestigingsklimaat.
- '[Kiezen voor karakter, Visie erfgoed en ruimte](#)' schetst de visie van het kabinet op het borgen van onroerend cultureel erfgoed in de ruimtelijke ordening.

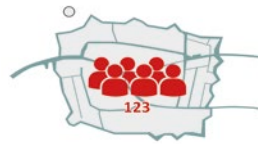
Bevolkingsdichtheid (inwoners / hectare)

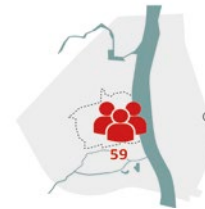
Breda

Den Bosch

Leiden

Maastricht

Woningwaarde (gemiddelde WOZ waarde)

Breda

Den Bosch

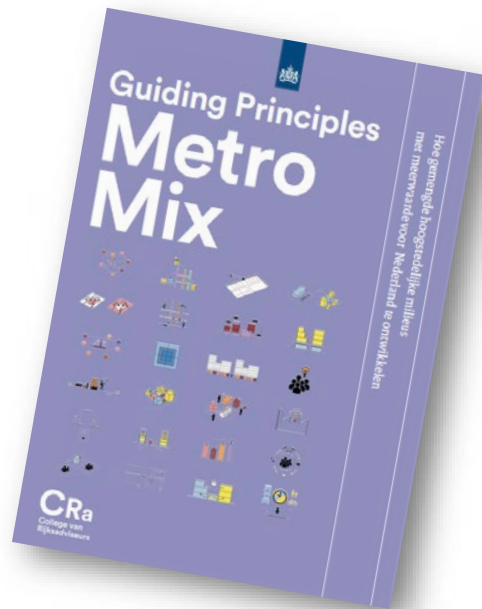

Leiden

Maastricht

We hebben ons uiterste best gedaan om bronnen en rechthebbers van het beeldmateriaal te achterhalen. Wanneer desondanks beeldmateriaal wordt getoond waarvan je (mede-)rechthebbende bent en voor het gebruik waarvan je geen toestemming hebt verleend, verzoeken we je een mail te sturen aan: secretariaatruivo@breda.nl

Mixed-use en openbaar vervoer cruciaal voor de concurrentiekracht in economische kerngebieden. Samen met mengen van wonen en werken in hoge dichtheid zijn dit belangrijke voor vestigingsfactoren.

“In de economische kerngebieden van Nederland worden groei van werkgelegenheid en voldoende kwalitatief aanbod van woningen steeds belangrijkere vestigingsfactoren voor de internationale concurrentiekracht. Dit vraagt onder meer om onderscheidende stedelijke wonen werkgebieden, waarin wonen en werken in hoge dichtheden worden gemengd. Een nieuwe vorm van stedelijkheid die we in Nederland nog niet kennen.”

De kwaliteit van landschap en leefomgeving is belangrijk voor het vestigingsklimaat.

“De kwaliteit van landschap en leefomgeving is een blinde vlek in veel strategieën voor het vestigingsklimaat. Omdat de meest verklarende economische succesfactoren in westerse landen al grotendeels vast liggen gaan de zogenaamd ‘zachte’ factoren dus een steeds belangrijkere rol spelen op de beleidsagenda’s.”

Belang van erfgoed in het karakter van gebieden.

“Gebiedsgericht erfgoedbeheer vraagt om een ruimere blik met meer afstand tot afzonderlijke erfgoedobjecten en -structuren. Voor Nederland als geheel kan die blik door vier kenmerkende eigenschappen worden geleid: waterland, stedenland, kavelland en vrij land.”

